

BELEIDSPLAN LICHT IN DE OPENBARE RUIMTE

Reactie op hoofdlijnen

In deze notitie vindt u onder 1.1 de samenvatting van de Opiniepeiling Licht in de Openbare Ruimte met de conclusie en aanbevelingen van adviesbureau Licht en Donker onder 1.2.

De gemeentelijke reactie op hoofdlijnen staat onder hoofdstuk 2 benoemd.

1 Opiniepeiling Licht in de Openbare Ruimte

1.1 Opiniepeiling onder burgers en bedrijven ter voorbereiding op het nieuwe beleidsplan

Deze paragraaf biedt een samenvatting van alle reacties in deze opiniepeiling. Paragraaf 1.2 biedt conclusies en aanbevelingen.

Beeldend beleidsplan voor openbare verlichting en overige lichtbronnen

Wij voeren een verlichtingsbeleid waarbij, naast veiligheid en beleving, ook aandacht is voor energie besparen, lichtvervuiling beperken en donkerte beschermen.

Het uitgangspunt is daarom: *'Donker waar mogelijk, licht waar nodig'*. Dit motto staat centraal in het nieuwe [Beeldend Beleidsplan Licht in de Openbare ruimte van Dalfsen](#). Dit beleidsplan wordt na instemming van het college aan de raad aangeboden.

Het beleidsplan richt zich op openbare verlichting én op de overige lichtbronnen in de openbare ruimte. Het maakt de ambities van de gemeente inzichtelijk voor raadsleden, bestuurders, ambtenaren en voor burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

Maatschappelijk draagvlak onder burgers, bedrijven en instellingen

Wij vinden het belangrijk om dit nieuwe beleid voor te bereiden in afstemming met de gebruikers van de openbare ruimte. Gekozen is voor:

1. Beleidsplan in beeldende vorm met veel foto's en begrijpelijk taalgebruik
2. Een gespreksavond met maatschappelijke partners van de gemeente
3. Opiniepeiling bij burgers, bedrijven en instellingen (deze paragraaf)

Opiniepeiling via een enquête

Gekozen is voor een online enquête als middel om van zoveel mogelijk mensen en bedrijven reactie te ontvangen. Uitnodigingen om deze in te vullen zijn verstuurd via persberichten, via gerichte e-mails naar maatschappelijke stakeholders in de gemeente en een knop op het beeldende beleidsplan. Een papieren versie was beschikbaar op het gemeentehuis.

Deze rapportage beschrijft de reacties op de enquête. De onderdelen van de rapportage zijn zichtbaar in de inhoudsopgave.

Over de deelnemers:

- Er hebben 242 personen deelgenomen aan het onderzoek 90% heeft de vragen over de eigen woonomgeving beantwoord. 84% heeft alle vragen beantwoord.
- 90% reageerde als inwoner, 10% namens een bedrijf of (maatschappelijke) instelling.
- 69% van de respondenten woont binnen de bebouwde kom, 31% buiten de komgrenzen. Dit komt overeen met de bevolkingssamenstelling van Dalfsen.
- 17% is onder de 40 jaar oud, iets minder dan de helft van de respondenten (46%) is tussen de 40 en 60 jaar oud en 37% boven de 60. Dit weerspiegelt niet bevolkingssamenstelling (45% van de inwoners is jonger dan 40, 35% is tussen de 40 en 65, 18% is boven de 65 jaar oud).

Over de respons:

- Ten opzichte van buurgemeenten met een soortgelijke enquête is er sprake van een goede respons. Een brede groep is bereikt door de online enquête in combinatie met de goed bezochte gespreksavond.

- Wat betreft de respondenten is er een interessante spreiding aan mensen uit de diverse kernen en van binnen en buiten de bebouwde kom.
- De gedetailleerde reacties geven een waardevolle set aan informatie voor de gemeente en een beeld op hoofdlijnen van de mening van inwoners.
- Vanuit wetenschappelijk perspectief is de uitslag niet representatief voor de gehele gemeenschap. Dit is ook nooit de opzet van de enquête geweest. Doel was burgers en bedrijven erbij te betrekken, de kans te geven zich uit te spreken en zo signalen op te vangen, hetgeen goed gelukt is.

Redenen om bewuster te verlichten:

1. Circa 87% van de respondenten vindt verkeers- en sociale veiligheid belangrijk als argument om bewuster te verlichten.
2. 63% van de respondenten onderschrijft het belang van energie/milieu (be)sparen. 53% vindt het voorkómen van lichtverstoring voor mens, natuur en landschap van belang, vergelijkbaar met kostenbesparing (52% vindt dit belangrijk).
3. Meer dan de helft van de respondenten is het dus eens met het gemeentelijke beleid op hoofdlijnen.

Over de verlichting in de eigen woonstraat (of werkomgeving)

4. De tevredenheid over de huidige verlichting is redelijk met 56-72% tevredenheid en 20-31% ontevredenheid. Vragen gingen over felheid, gelijkmatigheid, zicht op de weg en de stoep en de lichtkleur. Het zicht op de stoep scoort het slechtst met 56% van de respondenten tevreden en 21% ontevreden. De oorzaken van ontevredenheid variëren sterk en zijn zeer lokaal. Met toelichtende opmerkingen geven respondenten aan dat er te weinig of juist te veel, te felle, slecht geplaatste of slecht gerichte verlichting is in hun woonomgeving (soms resulterend in hinder in de tuin of op de woning) zie bijv bijlage B.4. De tevredenheid is het laagst in Lemelerveld op alle punten behalve de felheid van het licht. De tevredenheid van mensen woonachtig binnen en buiten de bebouwde kom verschilt niet sterk van elkaar.
5. Bijna de helft geeft aan dat geen verandering nodig is in de eigen woonstraat (46%). Van de andere respondenten wil 28% graag minder licht (6% wil dit de gehele avond en nacht, 22% alleen in de nachtelijke uren van 23-6 uur). 26% wil graag meer licht (17% wil dit de gehele avond en nacht en 9% alleen in de avonduren tot 23 uur). Van de 57 respondenten die méér licht willen komen er relatief weinig uit Dalfsen en relatief veel uit Lemelerveld.
6. 76% van de respondenten ervaart geen hinder van lichtbronnen in de eigen (woon)straat. De rest vindt vooral openbare verlichting hinderlijk (18%).
7. Respondenten met een achterpad hebben verschillende meningen: geen licht nodig (13 personen), wel nodig maar alleen avond/ochtend: (22) en wel de hele nacht nodig (19). In de toelichting wordt de optie bewegingsmelder of eigen lamp meenemen/plaatsen genoemd.

Over de verlichting in de bebouwde kom:

8. 89% is het ermee eens dat lantaarnpalen de weg en stoep moeten verlichten maar niet de voorgevel en tuin. Dit past bij de gemeentelijke keuze voor armaturen die gericht verlichten..
9. 74% is het ermee eens dat alleen doorgaande veelgebruikte paden binnen de kom worden verlicht ('want sociale controle is nodig voor veiligheid') maar 22% is het hier niet mee eens. Bij de groep tot 40 jaar oud is 50% het eens, bij de hogere leeftijdscategorieën 73-83%.
10. 65-74% is vóór dimmen op doorgaande wegen, woonwijken, centrum en bedrijventerreinen. Enkeligen geven in de nadere opmerkingen (bijlage B.6) aan 20.00 uur te vroeg te vinden voor dimmen in woonwijken. De gemeente heeft een lijst van adressen van respondenten die tegen dimmen in woonstraten zijn. Bekeken kan worden of er wellicht al sprake is van een lage verlichtingssterkte op dit moment wat de mening van de respondent kan verklaren.
11. Drie zaken vallen op. Van 60-plussers is een kleinere meerderheid het 'eens met dimmen in het centrum' (58%) ten opzichte van 79% bij de lagere leeftijdscategorieën. Respondenten buiten de kom hebben een ruimere meerderheid vóór dimmen op alle gebiedscategorieën, respondenten

van binnen de kom hebben een krappere meerderheid vóór dimmen. Respondenten in Lemelerveld zijn minder positief over dimmen op bedrijventerreinen en langs doorgaande wegen dan respondenten uit de andere kernen.

12. 85% van de mensen vindt dat aanlichting van gebouwen en monumenten gedurende de nachtelijke uren of zelfs helemaal uit kan. In Nieuwleusen en Dalfsen willen ongeveer 20% van de respondenten de aanlichting de hele nacht aanlaten staan, in Lemelerveld slechts 5%.

Over de verlichting buiten de bebouwde kom:

13. Cruciaal bij deze vragen is de inleiding dat er in principe niet wordt verlicht buiten de kom. Het grootste deel van de respondenten is het eens met dit uitgangspunt: 79% is het eens met het alléén verlichten voor de verkeersveiligheid, 84% van de mensen is het eens met het markeren van het wegverloop waar nodig. Respondenten van binnen de kom zijn het méér eens (82-100% afhankelijk van de woonkern voor beide vragen) terwijl de meerderheid kleiner is bij respondenten van buiten de kom (62% resp 71% op de 2 vragen)
14. 87% is het ermee eens dat als de huidige verlichting niet aan het beleid voldoet en de gemeente is voornemens wijzigingen aan te brengen, dat dit in overleg gaat met betrokkenen. Verzoek is breed uit te nodigen (ook weggebruikers die geen aanwonende zijn), dat zou kunnen via infoborden langs de weg en andere lokale oproepen.
15. 35% is het ermee eens dat de gemeente buiten de kom geen fietspaden verlicht. **58%** is het hier niet mee eens en noemt vooral belangrijke school/werk/sportroutes inclusief de verbindingen tussen de kernen waar ze in ieder geval oriënterende verlichting zouden willen en tevens goed zichtbare belijning. Respondenten tussen de 20-40 jaar oud staan er gemiddeld minder positief tegenover: 25% van deze groep is het eens met het niet verlichten van fietspaden, tegenover 36% bij de overige leeftijdscategorieën. Bijlage B geeft steeds de toelichtingen gebundeld weer waarin respondenten specifieke locaties noemen.

Over overige lichtbronnen naast openbare verlichting:

16. Het overgrote deel van de deelnemers (87%) steunt de gemeente in haar keuze om lichtbroneigenaren te informeren en enthousiast te maken over bewust verlichten. Bijna een derde van de mensen vindt dat de gemeente best streng mag optreden bij storend licht, de rest kiest voor bewustmaking en gesprekken over vrijwillige maatregelen. Bij de leeftijdscategorie 60+ is meer steun voor het streng optreden bij storend licht.
17. Op de vraag waar winst te behalen is qua energie en hinder bij lichtbronnen anders dan openbare verlichting, noemt ongeveer tweederde van de respondenten reclameverlichting en aanlichting bezienswaardigheden. De helft van de respondenten noemt sportvelden en etalage/winkelverlichting. 30-40% noemt verlichting van bedrijven en particulieren, open stallen en paardenbakken. Bijna 8% vindt dat er geen winst te behalen is.

Reactie op de beeldende vormgeving van beleidsplan en overige opmerkingen en reacties:

18. 103 personen reageren op de beeldende vormgeving en inhoud, vrijwel allen positief.
19. 104 deelnemers hebben een laatste opmerking geplaatst of tip gegeven. Deze zijn zeer divers. Een aantal personen geeft specifieke locaties waar het licht verbeterd kan worden (meestal een verzoek om meer licht of om hinderlijk licht), anderen plaatsen algemene opmerkingen (wens voor veiligheid, spaarzaamheid en donkerte, bewegingsmelders).

Reactie van Veilig Verkeer Nederland afdeling Dalfsen (integraal weergegeven in Bijlage A):

20. VVN Dalfsen onderschrijft de basiskeuzes, maar vindt dat veranderingen niet afhankelijk moeten zijn van de natuurlijke vervangingsmomenten maar van de intensiteit, verkeersveiligheid van het verkeer en de(on)overzichtelijkheid van de omgeving.
21. VVN Dalfsen pleit voor objectieve normen waardoor de keuze voor 'niet verlichten tenzij' voorspelbaar wordt en er bij wijzigingen in verkeersafwikkeling hertoetsing mogelijk is.
22. VVN Dalfsen wil tijdig worden betrokken als de gemeente start met een traject van burgerparticipatie en geeft aan dat de gemeente bij haar keuzes ook met minder ideale weersomstandigheden rekening moet houden.

1.2 Conclusies en aanbevelingen Licht en Donker Advies vanuit de Opiniepeiling.

Conclusie en aanbeveling zijn gedaan door Licht en Donker Advies en dienen voor omgaan met collectieve reacties richting het beleidsplan.

Met de hoofdlijnen van het beleid heeft een groot deel van de bewoners ingestemd zowel voor wat betreft openbare verlichting als het bewustmaken van andere lichtbroneigenaren.

De discussiepunten zijn vooral:

- het niet verlichten van fietspaden buiten de kom vooral doorgaande/sport/fiets/werkroutes. Als de gemeente haar standpunt handhaaft, kan ook de beleidstekst zo blijven.
- het verlichten van fietspaden en voetpaden binnen de kom: het beleid zegt 'alleen doorgaande/veelgebruikte voet/fietspaden', daar zijn veel reacties op gekomen.
- Het verlichten van achterpaden. De gemeente verlicht deze zelf niet, is daarom formeel geen partij in dit vraagstuk. De gemeente 'tolereert' aanleg van verlichting door woningcorporaties.

Het advies is om:

- Met corporaties te spreken over verlichtingskeuzes bij nieuwbouw en vervanging. Daarbij gaat het om het betrekken van de bewoners en het toepassen van varianten met minder hinder, lagere sterkte en bewegingsmelder of tijdschakelaar.
- Met de bewoners en eventueel woningcorporatie spreken op locaties waar door respondenten hinder is aangegeven.
- Op de meeste punten zijn veel respondenten het eens met de voorgenomen verlichtingskeuzes. Soms is er sprake van een krappere meerderheid (50-70%), soms van een ruimere (boven de 70%). Bij enkele vragen zijn er verschillen te zien in leeftijd of woonlocatie. Bij het trekken van conclusies is voorzichtigheid geboden omdat het totale aantal respondenten 244 is en deelgroepen derhalve nog kleiner zijn.

Zo zijn er duidelijke verschillen in beantwoording tussen de verschillende kernen maar onbekend is of deze de bevolking representeren. De antwoorden uit Lemelerveld wijken af in meerdere opzichten (minder tevreden over de verlichting, kiezen vaker voor meer licht, zijn het minder eens met de plaatsing van dimbare verlichting en kiezen vaker voor het 's nachts uitschakelen van de aanlichting van monumenten en andere bezienswaardigheden).

Aanbeveling voor omgaan met reacties op het moment van wijziging van verlichting

De gemeente heeft veel informatie ontvangen over de huidige situatie. De gemeente kan het meest effectief rekening houden met al deze meningen op het moment dat verlichting daadwerkelijk gewijzigd wordt. Deze enquête geeft info over welke reacties er over de desbetreffende straat zijn gegeven over de huidige verlichting. Waar wordt openbare verlichting vooral als storend ervaren (richting woningen), waar is te weinig of teveel licht, waar is de gelijkmatigheid laag? In die gebieden waar de reacties niet lijken te stroken met de gemeentelijke beleidskeuze, kan de gemeente de bewoners uitnodigen voor een gesprek voordat besloten wordt welke verlichting er wordt geplaatst.

Adviezen voor omgaan met individuele reacties

- Respondenten noemen diverse specifieke locaties waar ze om meer, minder of ander licht vragen. De gemeente loopt deze na om te bezien of er op korte termijn een aanpassing van de verlichting nodig en mogelijk is. Wellicht is er een nader gesprek nodig met de bewoners van dat gebied of met een specifieke respondent die zijn of haar contactgegevens achterliet.

- Als er geen actie op korte termijn nodig of mogelijk lijkt, dan zal er bij het natuurlijke vervangingsmoment van de huidige installaties bekeken worden welke reacties er zijn gegeven (zie vorige alinea).
- De gemeente stuurt dit rapport naar de personen die hun emailadres achterlieten.
- De gemeente plaatst dit rapport als pdf onder de enquêteknoop op het beeldende beleidsplan en verwijst ernaar in een persbericht en op de gemeentelijke website.

2 Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusies

Algemeen

Wij hebben voldoende inzicht in de meeste aanwezige te beheren voorzieningen, de kwaliteit van deze voorzieningen is redelijk tot goed, zij het dat er een redelijk verouderd areaal aanwezig is. Op basis van de huidige beheerstrategie vervanging van masten met 40 jaar en armaturen met 25 jaar is er een achterstand in vervanging die naar de toekomst toe ongunstiger wordt. De gewenste vervanging is niet realiseerbaar.

Aandachtspunten

De huidige toestand van de masten is acceptabel en ingrijpmaatstaven in verband met veiligheid zijn niet bekend. Omdat de leeftijd van de masten verder op zal gaan lopen kan er wel aanleiding tot maatregelen ontstaan.

In het gemeentelijk Verlichtingsbeleidsplan wordt op basis van de gekozen ambitie, een beschrijving gegeven van de doelen voor de planperiode. Om te toetsen of elk doel uiteindelijk bereikt wordt, gebruiken we de DoFeMaMe (Doelen, Functionele eisen, Maatstaven en Meetmethoden) systematiek. De uit de doelen afgeleide functionele eisen, maatstaven en meetmethoden vormen het toetsingsinstrument om na te gaan of de bestaande situatie voldoet aan de gewenste situatie. Per functionele eis worden maatstaven vastgelegd. De maatstaven zijn afhankelijk van de gewenste minimale kwaliteit van het functioneren en conditie van de verlichting. De gewenste minimale toestand kan worden beïnvloed door vele factoren bijvoorbeeld leeftijd van de mast in relatie tot het risico op omvallen. Dit "risico gestuurd vervangen" is (nog) niet opgenomen in het Verlichtingsplan.

2.2 Aanbevelingen

Budgetinzet

De maatregelen worden in samenhang met overige ontwikkelingen (wegbeheer en overige renovaties van de openbare ruimte) in een integrale operationele planning voor de openbare ruimte vastgesteld.

We adviseren de benodigde budgetten voor onderhoud- en vervangingsmaatregelen in de komende jaren zeker niet te verlagen. Hiermee wordt dekking behouden voor de uitgaven waardoor de gemeente in staat wordt gesteld de maatregelen uit te voeren zodat de functionaliteit van het verlichting gehandhaafd en gewaarborgd blijft. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de doelen uit het Verlichtingsplan. In combinatie met de acceptatie dat masten tot 50 jaar oud getolereerd worden, mits de veiligheid op omvallen getoetst wordt, kan een budgettaire verhoging achterwege blijven tot 2021.

We adviseren geen beschikbaar gesteld investeringsbudget meer aan te wenden voor exploitaties of inbreidingsplannen. Budgetten op het huidige niveau leiden immers al tot een verdere veroudering van masten. Door deze veroudering neemt de kans op afnemende veiligheid toe.

Uit de reguliere vervangingsplanning en deze integrale planning komt het daadwerkelijk moment van vervanging naar voren.

Normering

In 2017 wordt de nieuwe NPR13201 verwacht. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) stelt in samenwerking met NEN de praktijkrichtlijn 'Kwaliteitscriteria Openbare Verlichting',

Doelstelling is deze nieuwe norm als uitgangspunt te gebruiken bij aanleg en renovaties van de OV-installaties.

NPR 13201 op. Deze NPR vervangt straks de NPR 13201: 2002 en de ROVL-2011: 2011.

2.3 Gemeentelijke reactie op de samenvatting van de reacties uit de opiniepeiling.

In deze paragraaf vindt u de reactie op de "Samenvatting van reacties" van de "Opiniepeiling onder burgers & bedrijven ter voorbereiding op het nieuwe beleidsplan".

Wij zijn zeer tevreden over de respons op de Opiniepeiling. Het geeft ons handvatten beleidsmatig keuzes te maken die breed gedragen worden door de respondenten. We beseffen dat deze Opiniepeiling niet representatief is maar zien de reacties wel als een richtinggevend. Er is waardevolle informatie ontvangen. Informatie waarmee we ook op individueel niveau kunnen werken aan de optimalisering van de verlichting.

De reacties laten zien dat de keuzes en redenen van de gemeente om te verlichten ondersteund worden. Zowel het aspect veiligheid (verkeer en sociaal) en de energie/milieudoelstellingen worden onderschreven. Hiermee blijkt duidelijk dat men het op hoofdlijnen eens is met het gemeentelijk beleid. Zie Q5

De reacties op het algemene beeld ten aanzien van de verlichting in de eigen woonstraat laat zien dat men op hoofdlijnen tevreden is over de verlichting zoals deze aangebracht is. Zicht op de stoep en de weg, de kleur van het licht, de gelijkmatige spreiding en de felheid van het licht zijn in de opiniepeiling bevraagd. Wel is er verschil in de beleving per kern. Nader onderzoek naar de oorzaken van deze lagere score zal uit moeten wijzen of de verlichting ook significant afwijkt. In de planperiode vindt deze uitwerking plaats.

Verder blijkt dat, als er veranderingen gaan plaatsvinden aan de verlichting, bijna de helft van de reacties geen veranderingen nodig vindt ten aanzien van de manier waarop nu verlicht wordt. Daar staat tegenover dat ca. een kwart meer licht wenst maar ook een kwart wenst minder licht. In de planperiode wordt uitgezocht of hier sprake is van een algemene gedachte of dat er specifieke locaties zijn waar de behoefte aan meer licht of juist minder licht leeft. Bij planmatig onderhoud zal hierop getoetst worden naast het participatietraject dat per project gaat plaatsvinden.

Binnen het beleidsplan komt ook een focus te liggen op andere lichtbronnen dan de straatverlichting.

De discussiepunten zijn vooral:

Wij adviseren dit uitgangspunt te handhaven, ondanks de reacties in de opiniepeiling. Het verlichten van deze routes past niet binnen de hoofdvisie: 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig' en het doel dat verlichting in de openbare ruimte bij dient te dragen aan verkeersveiligheid, sociale veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving inclusief de sfeer. Verder past dit niet bij de keuze met betrekking tot duurzaamheid, leefbaarheid en de maatschappelijke kosten. Het energieverbruik en de CO₂-uitstoot zal toenemen. Verder neemt de lichthinder en lichtvervuiling toe en doet het het beschermen van de donkerte op die locaties teniet. Om bijvoorbeeld de fietspaden die de kernen Dalfsen - Lemelerveld (9,4 km), Dalfsen – Nieuwleusen (4,6 km) en Nieuwleusen – Oudleusen (3,6 km) verbinden te voorzien van verlichting zou dat inhouden dat er ca. 700 tot 800 masten moeten worden bijgeplaatst. (eenmalig investering € 840.000 - € 960.000 en structureel jaarlijks kostentoeename € 28.000 - € 32.000).

Voorgesteld wordt om in 2018 te onderzoeken of er alternatieve mogelijkheden zijn om op de genoemde routes die enkele locatie waarbij de rijrichting significant wijzigt te voorzien van attentieverhogende maatregelen.

- het niet verlichten van fietspaden buiten de kom vooral doorgaande/sport/fiets/werkroutes.
- het verlichten van fietspaden en voetpaden binnen de kom: het beleid zegt 'alleen doorgaande/veelgebruikte voet/fietspaden', daar zijn reacties op gekomen.

Reacties waarin concrete locaties worden genoemd zijn:

- het Molenpad in Nieuwleusen, fietspaden waar al vroeg de schoolgaande jeugd over fietst moet goed verlicht zijn. (bv van Lemelerveld naar Raalte langs het kanaal en langs de parallelweg) en de route Lemelerveld- Dalfsen.
- Voor de veiligheid is (groene, natuurvriendelijke) verlichting op het fietspad door het bos bij Foreco gewenst.

Binnen de kom zijn verschillende opmerkingen gemaakt om meer/alle fiets/voetpaden te verlichten. 74% is het eens met de gemeentelijke beleidskeuze.

De reacties hebben voor wat betreft het Molenpad, de fietsroutes van de schoolgaande jeugd en op het fietspad door het bos bij Foreco betrekking op paden buiten de kom. Zie daarbij de bovenstaande adviezen met betrekking tot de hoofdvisie: 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig' en het advies om op een enkele locatie attentieverhogende maatregelen toe te passen.

Voorgesteld wordt om de inhoudelijke reactie in 2017 nog eens opnieuw te beoordelen om te kunnen bepalen of er nog extra doorgaande/veelgebruikte voet/fietspaden zijn, die tot nu toe niet tot die categorie worden bestempeld. Voor fietspaden wordt het GVVP als leidraad aangehouden.

- Het verlichten van achterpaden. De gemeente verlicht deze zelf niet. De gemeente 'tolereert'

Geconcludeerd kan worden dat er een mix aan meningen naar voren is gekomen bij de opiniepeiling.

Voorgesteld wordt om in 2017 nader onderzoek te doen of specifieke locaties te destilleren zijn uit de reacties die om aanpassing vragen. Afhankelijk van eigenaar kunnen verdere stappen gezet worden.

De gemeente stelt dat daar waar verlichting om verkeersveiligheid gewenst is, deze niet privaats verlicht wordt.

aanleg van verlichting door woningcorporaties.

Reactie op input VVN Dalfsen

Vraag 5. VVN vraagt betrokken te worden in die situaties waarbij verlichting wordt verwijderd bij einde van de levensduur.

De gemeente heeft op een aantal locaties verlichting staan die volgens haar geen bijdrage leveren aan haar doelstellingen. Het gaat om verlichting buiten de bebouwde kom die in het verleden geplaatst is maar waarbij deze verlichting geen bijdrage levert aan de doelstelling verlichting toe te passen ten aanzien van de sociale veiligheid, de verkeersveiligheid en/of de leefbaarheid of ruimtelijke inrichting. Als er lichtpunten weggehaald worden verloopt dat via een proces van burgerparticipatie. Dat de VVN Dalfsen aangeeft hierin een rol wil spelen en betrokken wil worden is voor de gemeente aanleiding om VVN Dalfsen in de toekomst de betrekken bij toekomstige verwijderingsprojecten.

Voorgesteld wordt om VVN Dalfsen te betrekken in die situaties waarbij verlichting wordt verwijderd bij einde van de levensduur.

Vraag 7. VVN Dalfsen stelt vast dat het hebben of aanbrengen van verlichting vanuit verkeersveiligheidsoogpunt zal samenhangen met de intensiteit van het verkeer en de verschillende weggebruikers (zoals auto's, fietsers en voetgangers) als deze zich op dat weggedeelte mengen en de specifieke omgeving.

De gemeente onderschrijft dat er verlicht wordt waar dit nodig is vanuit de optiek verkeersveiligheid. Dat weggedeelten waar menging plaatsvindt behoort tot genoemde verkeersonveilige situatie is ook de reden om op die locaties verlichting te plaatsen. Wisselend verlichten omdat er perioden zijn waarop er nauwelijks verkeer is vraagt om specifieke verlichting die reageert op intensiteit. De ontwikkelingen volgen zich op dit moment in rap tempo op en ook op dit gebied gaat het nodige ontwikkeld worden. Vooralsnog ligt hier voor de gemeente Dalfsen nog geen prioriteit om op deze wijze te gaan verlichten maar naar de toekomst toe wordt deze wijze van slim verlichten zeker niet uitgesloten.

Vraag 10/11/16. VVN Dalfsen geeft aan om verlichting niet te gaan verwijderen als de verlichting aan vervanging toe is maar op basis van een prioriteitenlijst, los van de technische staat.

De gemeente kiest voor 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig'. Hieruit is te herleiden dat er in principe in het buitengebied geen verlichting staat tenzij dit vanuit veiligheidsoverwegingen gewenst is. In een aantal gevallen is er afwijkend van deze richting wel verlichting aangebracht. Het vroegtijdig verwijderen van deze verlichting voordat de technische levensduur bereikt is is nu nog geen uitgangssituatie. In de komende jaren (planperiode beleidsplan) worden de verlichtingsbronnen waarvoor dit geldt in beeld gebracht en wordt het moment van het voornemen tot verwijdering bepaald.

Vraag 13. VVN Dalfsen vraagt aandacht voor de verlichting en het verband tussen enerzijds de verkeersveiligheid en anderzijds private verlichting.

De gemeente stelt dat daar waar verlichting om verkeersveiligheid gewenst is, deze niet privaats verlicht wordt.

Vraag 17. VVN Dalfsen attendeert de gemeente op het beeldmateriaal dat is gebruikt een ideale situatie laten zien maar dat er ook minder optimale omstandigheden zijn (weersomstandigheden) waardoor de werkelijkheid soms anders is dan de plaatjes laten zien.

De plaatjes zijn onder ideale omstandigheden gemaakt omdat op deze wijze het best inzichtelijk gemaakt kan worden wat er tekstueel bedoeld is. De plaatjes dienen als verduidelijking van de omschreven situatie. Bestaande situaties zijn zoals ze in het verleden aangelegd zijn. Situaties waar nieuw wordt aangelegd of waar wijzigingen plaats vinden worden getoetst aan de ROVL norm en deze is uitgangspunt voor verlichten.